

ش

بسمه تعالی

دآیین نامه آموزشی دوره کارشناسی دانشگاه تهران

مقدمه:

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده ۲ سیاست ها و ضوابط اجرایی حاکم بر آمایش آموزش عالی در کشور، موسوم به طرح آمایش، مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین بر اساس آیین نامه دوره های تحصیلی دانشگاهها، ابلاغی از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۲/۶۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱، آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی به شرح زیر تدوین و به اجراء گذاشته می شود.

بخش اول: اهداف و تعاریف

ماده (۱) هدف:

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان، ایجاد و حفظ وحدت رویه در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی واحدهای دانشگاه و اجرای هماهنگ برنامه های آموزشی به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و آشنا به آخرین دستاوردهای علمی است.

ماده (۲) اختصارات و تعاریف:

۱. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۲. دانشگاه: دانشگاه تهران.
۳. آموزش رایگان: آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت شهریه در دانشگاه است. در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان ملزم به پرداخت شهریه شود، تعرفه آن مطابق دانشجویان شهریه پرداز نوبت دوم دانشگاه است.
۴. شورا: منظور شورای آموزشی دانشگاه است که برای سامانگذاری، برنامه ریزی و ایجاد هماهنگی در امور آموزشی دانشگاه در حوزه معاونت آموزشی تشکیل می شود.

شیراز

۵. دانشجوی فردی است که در یکی از رشته‌های دوره کارشناسی، برابر ضوابط معین پذیرفته شده و پس از ثبت نام مشغول به تحصیل است.
۶. دانش‌آموخته فردی است که یکی از رشته‌های مصوب دوره کارشناسی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین گواهی یا مدرک تحصیلی آن دوره را دریافت کند.
۷. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجوی تمام وقت در فعالیت‌های آموزشی و تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۸. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۹. بازه نایبستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات پایانی است.
۱۰. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت آموزش عالی است.
۱۱. واحد درسی: ارزش مفاداری درسی که مقدار آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارروزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت، در یک نیمسال تحصیلی یا بازه نایبستانی، بر اساس برنامه درسی مصوب اجراء می‌شود.
۱۲. درس پیش نیاز دانشگاهی: درسی که در برنامه درسی دوره، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجوی، در آغاز دوره تحصیلی ضروری تشخیص داده شود.
۱۳. مشروطی: وضعیت تحصیلی که دانشجوی در یک نیمسال، معدل کم‌تر از حد نصاب تعیین شده را کسب کند.
۱۴. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجوی برابر ضوابط معین، موقتاً به تحصیل اشتغال ندارد.
۱۵. انصراف تحصیلی: فرآیندی که دانشجوی خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
۱۶. رشته تحصیلی: شاخه‌ای از دانش که به لحاظ موضوع قلمروی مشخص و متمایز از دیگر شاخه‌های علمی دارد و منجر به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌شود.
۱۷. کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و با گذراندن ۱۳۰ تا ۱۴۳ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.
۱۸. دوره کهاد (Minor): منظور دوره آموزشی با حداقل ۱۸ و حداکثر ۲۴ واحد درسی است که توسط یکی از گروه‌ها / دانشکده‌ها برای آشنایی دانشجویان با دروسی منتخب از سایر رشته‌ها علاوه بر تحصیل در رشته تحصیلی اصلی ارائه می‌شود.
۱۹. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه که براساس مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.
۲۰. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاه، متشکل از شماری عضو هیأت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

شش

۲۱. اسناد راهنمای آموزشی : عضو هیأت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی که از سوی پردیس/دانشکده یری راهنمایی تحصیلی دانشجویان از آغاز ورود به دانشگاه تا دانش آموختگی، برگزیده می شود.
۲۲. دانشکده: مجموعه ای متشکل از چندین گروه آموزشی است.
۲۳. پردیس: مجموعه ای متشکل از چندین دانشکده و گروه آموزشی است.

بخش دوم : شرایط و ضوابط پذیرش و مقررات آموزشی

ماده (۳) احراز شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه بر اساس مقررات مصوب وزارت.

ماده (۴) آموزش در دانشگاه به صورت نظام واحدی و به زبان فارسی است.

تبصره : دانشگاه می تواند برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط و مقررات به زبان غیر فارسی ارائه کند.

ماده (۵) دانشگاه، برنامه های آموزشی و درسی را اجراء می کند که مصوب وزارت باشد یا بر اساس آیین نامه واگذاری اختیارات، به تصویب شورای برنامه ریزی دانشگاه رسیده باشد.

ماده (۶) مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی چهار سال (۸ نیمسال) است.

تبصره : اگر دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در مدت مقرر دانش آموخته نشود دانشگاه می تواند، مدت زمان تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. تحصیل در نیمسال نهم رایگان و پس از آن با پرداخت شهریه طبق تعرفه مصوب هیأت انضامی دانشگاه خواهد بود. در رشته های که براساس برنامه مصوب دفتر برنامه ریزی آموزش عالی، مدت زمان دوره کارشناسی ۹ نیمسال است، تحصیل در نیمسال نهم رایگان و در نیمسال یازدهم یا پرداخت شهریه خواهد بود. اگر دانشجو در این مدت، دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

ماده (۷) دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی شش نام و حداقل ۱۲ واحد درسی را اخذ کند.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجو در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، می تواند در نیمسال تحصیلی بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ کند.

تبصره ۲: اگر در نیمسال پایانی منتهی به دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی مانده باشد، دانشجو می تواند به شرط تاوان بودن میانگین کل بالای ۱۲، تا ۲۴ واحد درسی را اخذ کند.

شیراز

تبصره ۳: حداکثر واحد قابل اخذ در پایه نایسالی ۶ واحد است. اگر دانشجو با اخذ ۸ واحد در پایه نایسالی دانش آموخته شود، به شرط تایید گروه می تواند همه ۸ واحد را اخذ کند.

تبصره ۴: دانشجو نمی تواند، هم زمان از تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵: اگر واحدهای انتخابی یا باقی مانده دانشجو در پایان نیمسال به تشخیص دانشکده/ پردیس بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو، به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یکی نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود ولی میانگین کل آن نیمسال در مشروط یا دانشجو بی تاثیر است.

تبصره ۶: انتخاب واحد دانشجویان شاهد و یتارگر، ممتاز و متقاضیان دوره کفاح مطابق آیین نامه ای مصوب دانشگاه است.

تبصره ۷: دانشجو در آخرین نیمسال منتهی به دانش آموختگی، از مقررات مربوط به رعایت بیش نیازی واحدها معاف است.

ماده ۸: چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر رشته، با رعایت بیش نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده دانشکده/گروه آموزشی است.

ماده ۹: اگر دانشجو تنها با گذراندن دو درس نظری دانش آموخته شود، با تایید گروه/ دانشکده، می تواند این دروس را در ابتدای نیمسال بعد یا در پایه نایسالی به صورت معرفی به استاد اخذ کند و حداکثر در مدت زمان یک ماه امتحان داده و نمره قبولی کسب کند.

تبصره ۱: اگر دانشجو یک درس عملی نظری را اخذ کند و بخش عملی آن را با موفقیت بگذراند اما در بخش نظری نمره قبولی کسب نکند، می تواند با رعایت نفاذ این ماده، بخش نظری این درس را معرفی به استاد اخذ کند.
تبصره ۲: در رشته هایی که گذراندن پایان نامه و پروژه الزامی است، دانشجو می تواند در آخرین نیمسال، دو درس را به شرط انتخاب پروژه یا پایان نامه، به صورت معرفی به استاد اخذ و پس از کسب نمره قبولی در آن دروس، از پایان نامه دفاع کند.

ماده ۱۰: تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی به شیوه حضوری، در کلیه دانشگاههای دولتی و غیر دولتی ممنوع است.

تبصره ۱: دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند همزمان در دوره های غیر حضوری تحصیل کند.

تبصره ۲: تحصیل همزمان دانشجویان تعداد درخشان، در دوره های حضوری بر اساس آیین نامه تحصیل همزمانه انجام می شود.

شش

ماده ۱۱) برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره مطابق تعریف آموزشی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۱۲) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو، توسط مدرس هر درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات (میان ترم و پایان ترم) و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: دانشگاه می تواند حداکثر بیست درصد از واحدهای درسی هر برنامه درسی را با اولویت دروس پایه و عمومی با رعایت مقررات و استانداردهای مصوب شورا، به صورت الکترونیکی (مجازی) ارائه کند.

تبصره ۳: دروس کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که بر اساس برنامه درسی مصوب به همراه پروژه ارائه می شوند، اگر به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی، تکمیل آنها در یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شوند و نمره آنها در نیمسال بعدی قطعی خواهد شد.

ماده ۱۳) دانشجو ملزم است در همه جلسات درس و جلسه آزمون پایانی حضور یابد.

تبصره ۱: اگر دانشجو در نیمسال تحصیلی در یک درس بیش از ۳ جلسه از ۱۶ جلسه غیبت کند یا در جلسه آزمون پایانی نیمسال، حاضر نشود، نمره آن درس صفر منظور خواهد شد. چنانچه به تشخیص کمیسیون موارد خاص دانشگاه غیبت دانشجو موجه باشد نمره صفر از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

تبصره ۲: اگر دانشگاه با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند به گونه ای که تعداد واحدهای اخذ شده دانشجو در یک نیمسال کمتر از ۱۶ واحد شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل برای دانشجو محاسبه خواهد شد و در صورت مشروطی نیز یک نیمسال مشروطی برای دانشجو لحاظ خواهد شد.

تبصره ۳: دانشجو می تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع آزمون پایانی نیمسال، تنها یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند. به شرط آن که تعداد واحدهای باقی مانده دانشجو کمتر از ۱۶ واحد نشود.

تبصره ۴: در شرایط خاص، حذف نهم دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، پردیس پیش از آغاز آزمون پایانی نیمسال و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۴) نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است.

رئیس

ماده ۱۵) اگر میانگین کل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ شود، دانشجو در آن نیمسال مشروط است و در نیمسال بعدی می‌تواند حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. چنانچه دانشجویی در طی دوره تحصیلی، ۳ نیمسال متوالی یا متناوب مشروط شود، ز ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

ماده ۱۶) دانشجو در طول دوره تحصیل می‌تواند با رعایت سقف سنوات مجاز، از دو نیمسال مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات استفاده نماید.

تبصره: استفاده از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات، در مواردی چون بارداری و زایمان، بیماری، مأموریت عسر یا واندرین و ...، مطابق مقررات و با تأیید مراجع ذیربط امکان‌پذیر است.

ماده ۱۷) ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

ماده ۱۸) دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست خود را به معاونت آموزشی دانشکده/ پردیس اعلام نماید. دانشجو مجاز است تنها یک بار و حداکثر تا در ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت، حکم قطعی انصراف از تحصیل وی صادر خواهد شد.

ماده ۱۹) تغییر رشته در دوره کارشناسی بر اساس «شپوه نامه مصوب دانشگاه» امکان‌پذیر است.

ماده ۲۰) درخواست های میهمنی و انتقال دانشجویی دوره کارشناسی بر اساس «شپوه نامه مصوب دانشگاه» بررسی خواهد شد.

ماده ۲۱) معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو بر اساس «شپوه نامه بررسی و تطبیق دروس» مصوب شورای امکان‌پذیر است.

ماده ۲۲) دانشکده/ پردیس موظف است، به منظور هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیأت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «استاد راهنمای آموزشی» برگزیند. استاد راهنمای آموزشی بر اساس «آیین‌نامه شرح وظایف و اختیارات استاد راهنمای کارشناسی» بر نحوه عملکرد دانشجو در طول تحصیل نظارت دارد.

بخش سوم: ضوابط و مقررات دانش آموختگی

ماده ۲۳) تالک دانش آموختگی، گذراندن کلیه دروس مصوب دوره با میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: اگر میانگین کل دانشجو، پس از گذراندن تمام واحدهای درسی کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده خواهد شد تا با احراز مجدد حداقل ۲۰ واحد از درس‌هایی که با نمره

رئیس

کمتراز ۱۲ گذرانده است و یا سایر دروس مصوب دوره که قبلاً اخذ نکرده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند. در غیر این صورت دانشجویان تحصیل محروم خواهند شد.

تبصره ۲: اگر دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی، حداقل ۶۸ واحد درسی را که حداکثر ۱۰ واحد آن از دروس عمومی باشد، با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل دروس گذرانده، حداقل ۱۲ باشد، می‌تواند مدرک دوره کارشناسی همان رشته را درخواست کند. در غیر این صورت تنها گواهی واحدهای گذرانده شده، به وی داده خواهد شد.

تبصره ۳: اگر دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کارشناسی را با نمره قبولی گذرانده ولی معدل کل وی کمتر از ۱۲ باشد، دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کارشناسی قرار می‌دهد که میانگین کل دانشجویان در آن دروس به ۱۲ برسد.

ماده ۲۴) تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجویان است.

بخش چهارم: ضوابط نظارت بر اجرای آیین‌نامه

ماده ۲۵) اگر دانشجو در زمان تحصیل مرتکب تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و مانند آنها) شود و مراجع ذیربط تخلف وی را تایید کنند، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می‌شود. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، نیز موجب بطلان مدرک تحصیلی صادره خواهد شد.

ماده ۲۶) مسئولیت اجرای این آیین‌نامه بر عهده معاون آموزشی دانشکده، پردیس و نظارت بر حسن اجراء و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی دانشگاه است.

این آیین‌نامه با یک مقدمه، ۲۶ ماده و ۲۴ تبصره، در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۱ شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسید و بری دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ و پس از آن لازم الاجراء است و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می‌شود.

محمود تینی احمد آبادی
رئیس دانشگاه تهران

